

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ТАВРІЙСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ В. І. ВЕРНАДСЬКОГО
Навчально-науковий інститут філології та журналістики
Кафедра слов'янської філології та журналістики

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова Приймальної комісії
Валерій БОРТНЯК
2022 р.

**ПРОГРАМА
ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ**

для вступу на навчання за освітнім ступенем «Магістр» на основі освітнього ступеня «Бакалавр», «Магістр» та ОКР «Спеціаліст»

освітня програма **«Середня освіта. Українська мова та література, зарубіжна література»**
спеціальність **014 Середня освіта**
спеціалізація **014.01 Українська мова і література**
галузь знань **01 Освіта**

УХВАЛЕНО:

на засіданні кафедри слов'янської філології та журналістики

Протокол від № 9 від 05 травня 2022 року

Зав. кафедри Олена ПОПОВА

Програма фахового вступного випробування для вступу на навчання за освітнім ступенем «Магістр» на основі освітнього ступеня «Бакалавр», «Магістр» та ОКР «Спеціаліст», освітня програма «Середня освіта. Українська мова та література, зарубіжна література», спеціальність 014 Середня освіта, спеціалізація 014.01 Українська мова і література, галузь знань 01 Освіта. К.: ТНУ імені В. І. Вернадського, 2022. 18 с.

Укладачі:

Олена ПОПОВА – завідувач кафедри слов'янської філології та журналістики, кандидат педагогічних наук, доцент;

Олена КОЛОМІЄЦЬ – доцент кафедри слов'янської філології та журналістики, кандидат філологічних наук, доцент;

Людмила ЮЛДАШЕВА – старший викладач кафедри слов'янської філології та журналістики, кандидат філологічних наук;

Розглянуто та затверджено на засіданні Вченої Ради Таврійського національного університету імені В.І. Вернадського, протокол № 15 від 06.05.2022 (наказ 47-ОД від 06.05.2022)

ЗМІСТ

I. Загальні положення.....	4
II. Організаційно-методичні рекомендації.....	5
III. Перелік питань з сучасної української літературної мови, історії української літератури та список літератури для підготовки до вступних випробувань	6
IV. Інтернет-ресурси програми з підготовки до вступних випробувань.....	18

I. Загальні положення

Вивчення сучасної української літературної мови й історії української літератури у вищому навчальному закладі передбачає комплексну реалізацію практичної, розвивальної, загальноосвітньої та виховної цілі. Програма передбачає перевірку рівня знань вступників з сучасної української літературної мови та історії української літератури на професійному та культурологічному рівнях.

Тестування з сучасної української літературної мови й історії української літератури проводиться з метою:

- перевірки відповідності знань, умінь та навичок вступників програмовим вимогам;
- виявлення та оцінки рівня навчальних досягнень вступників;
- оцінки ступеня підготовленості вступників до навчання для здобуття ступеня магістра.

Зміст тестових завдань визначається екзаменаційною комісією відповідно до змісту освіти та державних вимог до рівня підготовки вступників.

Абітурієнт повинен **знати**:

- основні напрями дослідження звукової будови мови;
- особливості лексичної системи української мови;
- основні напрями дослідження граматичної будови мови;
- різновиди комбінаторних модифікацій;
- історичні та позиційні зміни голосних і приголосних звуків (фонем);
- лексико-семантичні розряди (групи) і структурно-семантичні типи лексичних та граматичних одиниць, принципи їх класифікації;
- диференційні ознаки різних типів мовних одиниць;
- історію становлення фонетики сучасної української мови, лексикології, фразеології, морфології, синтаксису, пунктуації;
- принципи і правила української орфографії та пунктуації;
- родові, видові та жанрові особливості художньої літератури;
- поняття: тема, ідея, конфлікт, композиція, сюжет твору; літературний образ, портрет;
- тропи: епітет, метафора, порівняння, гіпербола, метонімія, антитеза, рефрен, алегорія;
- твори української літератури, їх ідейно-тематичне спрямування, жанрову специфіку, композиційно-сюжетну структуру, систему образів;

Абітурієнт повинен **вміти**:

- аналізувати мовні явища, систематизувати їх, робити висновки та узагальнення;
- визначати різні види асиміляції, дисиміляції, чергування та аналізувати їх;
- встановлювати лексико-семантичні розряди (групи) і структурно-семантичні типи лексичних та граматичних одиниць та аналізувати їх;
- виділяти диференційні ознаки різних типів мовних одиниць;
- виконувати всі види мовних розборів слів, словосполучень, речень;
- обґрунтовувати різні типи орфограм та пунктограм;
- визначати родові, видові та жанрові особливості художньої літератури;
- характеризувати поняття: тема, ідея, конфлікт, композиція, сюжет твору; літературний образ, портрет;
- визначати тропи;
- характеризувати твори української літератури, визначати їх ідейно-тематичне спрямування, жанрову специфіку, композиційно-сюжетну структуру, систему образів;
- співвідносити теоретичні знання з практичними завданнями.

II. Організаційно-методичні рекомендації

Вступне випробування проводиться у формі письмового екзамену. Екзамен триває 2 академічні години (120 хвилин). Виконаний абітурієнтом тест перевіряє та оцінює екзаменаційна комісія.

Під час проведення вступного випробування не допускається користування електронними приладами, підручниками, навчальними посібниками та іншими матеріалами. У разі використання вступником під час вступного випробування сторонніх джерел інформації (у тому числі підказки) він відсторонюється від участі у випробуваннях, про що складається акт. На екзаменаційній роботі такого вступника член предметної екзаменаційної комісії вказує причину відсторонення та час.

Оцінювання рівня підготовленості вступників з метою конкурсного відбору для навчання в ТНУ проводиться у формі тестового контролю: вступник отримує бланк із завданнями і бланк для відповідей.

Для пільгових категорій осіб, яким надано право складати вступні випробування (особи, що потребують особливих умов складання випробувань) в ТНУ імені В.І. Вернадського за рішенням Приймальної комісії створюються особливі умови для проходження вступних випробувань.

Фаховий іспит може відбуватися з використанням дистанційних технологій навчання відповідно до Порядку прийому на навчання для здобуття вищої освіти в 2022, затверджених наказом Міністерства освіти і науки України № 392 від 27 квітня 2022 року, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України від 03.05.2022 р. за № 487/37823 зі змінами, внесеними наказом Міністерства освіти і науки України від 02 травня 2022 року № 400 та Правил прийому до ТНУ у 2022 р.

Вступне випробування проводиться виключно українською мовою.

Структура екзаменаційного білета

У екзаменаційній роботі використовуються завдання закритої форми.

Завдання **закритої** форми містять варіанти відповіді, зокрема пропонуються такі види:

- з однією правильною відповіддю;
- на встановлення відповідності;

Критерії оцінювання письмових відповідей вступників на вступному екзамені на навчання за ступенем «Бакалавр»

1. Завдання з однією правильною відповіддю

До кожного з таких завдань пропонується 5 варіантів відповіді, із яких лише одна правильна. Завдання вважається виконаним, якщо абітурієнт правильно позначив варіант відповіді. У випадку, якщо позначено неправильний варіант відповіді чи позначено декілька варіантів (навіть, якщо серед них є правильна відповідь), завдання вважається невиконаним.

2. Завдання на вибір декількох правильних відповідей

До кожного з таких завдань пропонується від 6 до 10 відповідей, із яких потрібно обрати правильні. Завдання вважається виконаним, якщо абітурієнт правильно позначив усі варіанти відповіді.

У випадку, якщо позначено не всі варіанти відповідей, завдання вважається невиконаним.

3. Завдання на встановлення відповідності

Такі завдання передбачають утворення логічних пар. Вони містять чотири питання, до яких додаються п'ять варіантів відповіді.

Розподіл балів за тестові завдання

Тип завдання	Кількість балів за правильні відповіді	Кількість тестових завдань	Загальна кількість балів
Завдання з однією правильною відповіддю	2	40	80

Завдання на вибір декількох правильних відповідей	4	10	40
Завдання на встановлення відповідності	2 - за кожну логічну пару у завданні	10	80
Разом			200

Загальна максимальна кількість балів, набрана абітурієнтами при складанні Фахового іспиту може складати 200 балів

Загальна мінімальна кількість балів, набрана абітурієнтами при складанні Фахового іспиту повинна бути не меншою, ніж 100 балів.

III. Перелік питань з сучасної української літературної мови, історії української літератури та список літератури для підготовки до вступних випробувань

Матеріал програми з сучасної української літературної мови розподілено за такими розділами: «Фонетика. Графіка», «Лексикологія. Фразеологія», «Будова слова. Словотвір», «Морфологія», «Синтаксис», «Стилістика», «Орфоепія», «Орфографія».

Програма з історії української літератури включає найхарактерніші явища літературного процесу давньої літератури, літератури XVIII -XX століть, усної народної творчості, основні ознаки теоретичних понять.

1. Сучасна українська літературна мова

Фонетика і фонологія

Букви і звуки. Основні невідповідності між буквами і звуками. Артикуляційна класифікація голосних. Типи голосних за рядом, ступенем піднесення язика, участю губ у вимові. Артикуляційна класифікація приголосних звуків. Місце і спосіб творення приголосних звуків. Додаткові артикуляційні і акустичні ознаки приголосних звуків: співвідношення між голосом і шумом, довгота, веларизація, лабіалізація.

Фонема і її звукові вияви. Головні вияви фонем і позиційні та комбінаторні варіанти. Система голосних фонем і їх звукових виявів. Система приголосних фонем і їх звукових виявів. Звукові зміни у мовленнєвому потоці.

Асиміляція приголосних звуків і її різновиди (за напрямом, обсягом, характером звукових змін). Асиміляція за дзвінкістю-глухістю, твердістю-м'якістю, місцем і способом творення. Дисиміляція приголосних звуків і її різновиди (за напрямом, ступенем сусідства розподібнених звуків, характером звукових змін).

Спрощення в групах приголосних. Історичні і позиційні чергування фонем і їх звукових виявів. Чергування голосних фонем і їх варіантів. Чергування приголосних фонем і їх варіантів. Основи складоподілу в українській мові. Склади відкриті і закриті, прикриті і неприкриті.

Наголос у слові. Наголос основний і побічний. Функції наголосу. Фонетичне слово, проклітики і енклітики. Орфоепічні норми української мови. Вимова голосних і приголосних звуків. Орфографічні норми української мови. Орфоепічні і орфографічні словники української мови.

Лексикологія і фразеологія

Слово як одиниця лексичного рівня мови. Лексичне значення слова. Основні типи лексичних значень слова (пряме номінативне, фразеологічно зумовлене, синтаксично зумовлене). Багатозначність слова.

Прямі й переносні, первинні й вторинні значення слів. Переносне значення і переносне вживання слова.

Лексичні омоніми і їх різновиди (омоформи, омофони, омографи). Лексичні синоніми. Класифікація синонімів. Загальномовні і контекстуальні синоніми. Абсолютні синоніми. Пароніми в лексичній системі мови.

Антоніми і їх різновиди (різнокореневі, однокореневі). Загальномовні і контекстуальні антоніми.

Лексика української мови з погляду її походження. Власне українська лексика. Запозичення із слов'янських і неслов'янських мов.

Стилістична диференціація української лексики. Стилістично нейтральна лексика. Розмовна лексика. Книжна лексика. Термінологічна лексика. Експресивна лексика.

Лексика української мови з погляду її вживання. Загальнонародна лексика. Діалектна лексика. Лексичні, етнографічні і семантичні діалектизми. Соціальні діалектизми (професіоналізми, жаргонізми, арготизми). Активна і пасивна лексика в українській мові. Різновиди застарілої лексики (історизми, архаїзми). Неологізми і їх різновиди.

Фразеологізм і його ознаки. Семантична і структурна класифікація фразеологічних одиниць. Фразеологічна багатозначність. Фразеологічні синоніми. Фразеологічні антоніми. Фразеологічні словники української мови.

Українська лексикографія. Енциклопедичні й лінгвістичні словники. Типи лінгвістичних словників.

Морфеміка і дериватологія

Основні поняття морфеміки. Морфемі як мінімальна значуща одиниця мови і морф як реалізація морфемі в мовленні. Аломорфи і варіанти морфем.

Класифікація морфем. Поділ морфем за роллю у складі слова (кореневі й афіксальні), за наявністю або відсутністю звукового показника (субстанційні й нульові).

Класифікація коренів й афіксів з погляду морфемної самостійності та повторюваності (відтворюваності) у складі слова: вільні та зв'язані (радиксоїди) корені; регулярні, нерегулярні й унікальні (уніфікси) афікси.

Види афіксів за місцем розташування у слові щодо кореня (префікси, суфікси, закінчення, постфікси). Інтерфікси і конфікси (циркумфікси). Афіксоїд як морфема проміжного типу; префіксоїди та суфіксоїди.

Поняття аброморфемі: аброкорінь, абропрефікс й абросуфікс. Типи афіксів за функціями: формотворчі (словозмінні, реляційні) та словотворчі (дериваційні).

Підкласи словотворчих морфем: морфемі з мутаційною, модифікаційною і транспозиційною семантичними функціями; суміщення кількох функцій в одній морфемі.

Типи морфем за структурно-генетичними ознаками: питомі та позичені корені й афікси; первинні (етимологічні) і вторинні (сучасні) корені; первинні (прості) і вторинні (складні) афікси. Типи морфем за частиномовною належністю: іменникові, прикметникові, дієслівні, числівникові, займенникові, вигуківі та ін.

Морфотактика як розділ морфеміки, що вивчає принципи сполучуваності морфем. Формальні (фонологічні), лексичні, словотвірні, семантичні й стилістичні обмеження сполучуваності морфем.

Морфемна будова слова. Основа слова (граматична й лексична). Структурні типи основи: проста (непохідна) і складна (похідна); перервана основа; суплетивна основа. Ступінь подільності основи і слова. Історичні зміни в морфемній будові слів української мови: спрощення, перерозклад та ускладнення морфемної будови. Закономірності конструювання морфемних структур українських слів: морфемна довжина і глибина слів сучасної української мови. Закон простоти й переваги. Симетрія та асиметрія в морфемній будові слова.

Основні типи морфемних структур у сучасній українській мові в межах різних частин мови. Словники морфемної будови українських слів і словники українських морфем. Основні поняття дериватології. Словотвірна пара (твірне слово – похідне слово). Ознаки похідних (мотивованих) слів. Поняття словотвірної похідності (мотивованості). Типи словотвірної

похідності: повна й часткова, стандартна й ускладнена (метафорична й метонімічна), єдина і множинна.

Структурно-граматичні види вихідних дериваційних одиниць: твірна база, твірна основа, комплекс кількох твірних основ (при основоскладанні), твірне слово (при префіксації й постфіксації), сукупність твірних слів (при словоскладанні). Питання про граматичну форму слова як вихідну одиницю деривації. Словотвірна будова слова (твірна основа й словотворчий засіб (дериватор)). Структурні типи твірних основ. Типи дериваторів: афіксальні, безафіксні та змішані. Використання морфонологічних й акцентних явищ у словотворенні. Словотвірне значення і його різновиди (модифікаційне, мутаційне і транспозиційне).

Способи словотворення. Афіксальні способи творення слів: суфіксальний (у тім числі й нульова суфіксація), префіксальний, постфіксальний, флексійний, суфіксально-префіксальний, суфіксально- постфіксальний, префіксально-флексійний, суфіксально-префіксально- постфіксальний способи. Безафіксні способи словотворення: складний (чисте основоскладання, аббревіація, телескопічний спосіб, зрощеннєвий, контамінаційний), морфолого-синтаксичний, лексико-семантичний, лексико-морфологічний способи творення слів. Змішані способи словотворення: префіксально-складний, суфіксально- складний, префіксально-суфіксально-складний; суфіксально-зрощеннєвий, префіксально-зрощеннєвий, суфіксально-аббревіаційний та інші способи творення слів.

Основні поняття словотвірної системи: словотвірна категорія, словотвірний тип, словотвірна модель. Поняття продуктивності словотвірного типу. Словотвірне гніздо. Компоненти гнізда: вершина, словотвірний ланцюжок, словотвірна парадигма. Будова словотвірних парадигм. Словотвірні словники української мови.

Морфологія

Іменник як частина мови. Лексико-граматичні розряди іменників: конкретні і абстрактні, загальні і власні, предметні і речовинні, збірні й одиничні, назви істот і неістот.

Морфологічні категорії іменника. Категорія роду. Класифікація іменників за родами. Категорія числа іменника. Одинні і множинні іменники. Категорія відмінка іменників.

Поділ іменників на відміни та групи. Парадигма іменників I відміни. Парадигма іменників II відміни. Парадигма іменників III відміни. Парадигма іменників IV відміни. Парадигма множинних іменників.

Прикметник як частина мови. Семантичні групи прикметників. Перехід прикметників з однієї семантичної групи в іншу. Ступені порівняння якісних прикметників (синтетичні й аналітичні форми). Відмінювання прикметників. Повні й короткі, стягнені й нестягнені форми прикметників. Тверда й м'яка група відмінювання прикметників. Особливості відмінювання прикметників на *-лиций*. Перехід інших частин мови в прикметник (ад'ективація).

Числівник як частина мови. Морфологічні ознаки числівників. Групи числівників за значенням і будовою. Словозміна числівників.

Займенник як частина мови. Морфологічні категорії займенника. Розряди займенників за значенням. Відмінювання займенників. Перехід інших частин мови у займенник (прономіналізація).

Дієслово як частина мови. Дієслівні форми (інфінітив, особові форми, дієприкметник, дієприслівник, форми на -но, -то). Морфологічні категорії дієслова. Категорія виду. Парновидові, одновидові і двовидові дієслова. Категорія перехідності / неперехідності. Категорія стану. Категорія способу. Дійсний, умовний, наказовий, спонукальний і бажальний способи. Категорія часу. Теперішній, майбутній, минулий, давноминулий, минулий умовний час. Категорія особи. Дієвідмінювання. Безособові дієслова.

Дієприкметник як дієслівна форма. Активні і пасивні дієприкметники і їх творення. Дієприслівник як дієслівна форма і його творення. Дієслівні форми на -но, -то.

Прислівник як частина мови. Лексико-граматичні розряди прислівників. Ступені порівняння означальних прислівників. Структура прислівникових основ. Правопис прислівників.

Прийменник як частина мови. Класифікація прийменників за походженням. Класифікація прийменників за значенням. Уживання прийменників із різними відмінковими формами.

Сполучник як частина мови. Класифікація сполучників за будовою. Класифікація сполучників за значенням. Сполучники і сполучні слова.

Частка як частина мови. Класифікація часток (фразові, словотворчі, формотворчі). Співвідносність часток з іншими частинами мови.

Вигук як частина мови. Первинні і похідні вигуки. Поділ вигуків за значенням: емоційні вигуки та вигуки, що передають різні волевиявлення людини. Звуконаслідувальні слова.

Синтаксис

Словосполучення як синтаксична одиниця. Різновиди словосполучень за типом синтаксичного зв'язку між їх компонентами (підрядні та сурядні).

Підрядні словосполучення і їх різновиди за частиномовним вираженням головного компонента, ступенем семантичної спаяності головного і залежного слова, характером граматичного зв'язку залежного слова з головним і видом семантико-синтаксичних відношень між ними.

Способи формального зв'язку між компонентами підрядних словосполучень: узгодження і його різновиди (власне-граматичне, умовно-граматичне, асоціативно-граматичне, змістове); кореляція; керування і його різновиди; прилягання.

Типи семантико-синтаксичних відношень між компонентами підрядних словосполучень (атрибутивні, апозитивні, об'єктні, обставинні, комплетивні).

Сурядні словосполучення і їх різновиди за характером формального зв'язку і семантико-синтаксичних відношень між їх компонентами. Групи словосполучень за будовою (прості, складні).

Речення як синтаксична одиниця. Типи речень за характером відношення повідомлюваного до дійсності (стверджувальні, заперечні), за метою висловлювання, за емоційно-експресивним забарвленням, за структурою.

Грамматична основа двоскладного речення і способи її вираження. Прості і складені підмети. Прості і складені присудки, їх різновиди.

Односкладні речення і їх різновиди. Способи вираження граматичної основи в означено-особових, неозначено-особових, узагальнено-особових, безособових, інфінітивних і номінативних реченнях.

Другорядні члени речення, їх різновиди і способи вираження. Узгоджені і неузгоджені означення. Прямі і непрямі додатки. Розряди обставин за значенням.

Неповні речення. Контекстуально неповні речення і їх різновиди. Еліптичні речення і їх різновиди. Ускладнені речення і їх різновиди. Речення з однорідними членами. Речення з відокремленими членами. Речення із вставними і вставленими конструкціями. Речення із звертаннями. Розділові знаки в реченнях, ускладнених однорідними і відокремленими членами, вставними і вставленими компонентами, звертаннями.

Складносурядні речення і їх різновиди за структурою і семантикою. Складносурядні речення із еднальними відношеннями. Складносурядні речення із зіставно-протиставними відношеннями. Складносурядні речення із розділовими відношеннями.

Складнопідрядні речення і їх різновиди. Складнопідрядні речення з підрядними означальними частинами. Складнопідрядні речення із підрядними з'ясувальними частинами. Складнопідрядні речення із підрядними обставинними частинами. Складнопідрядні речення з кількома підрядними частинами, способи зв'язку підрядних частин з головною (однорідна і

неоднорідна супідрядність, послідовна підрядність, комбінований спосіб підпорядкування підрядних частин).

Безсполучникові речення і їх різновиди за структурою і семантикою. Безсполучникові речення з однотипними і різнотипними частинами. Багатокomпонентні складні речення з різними видами зв'язку між предикативними частинами (з сурядним і підрядним зв'язком, із безсполучниковим і сполучниковим сурядним зв'язком, із безсполучниковим і сполучниковим підрядним зв'язком, із безсполучниковим і сполучниковим сурядним і підрядним зв'язком).

Розділові знаки у складних реченнях.

2. Історія української літератури

Різновиди літописних оповідань у «Повісті минулих літ». Українська житійна традиція.

“Слово про закон і благодать” митрополита Іларіона: жанрово-стильові ознаки.

Києво-Печерський патерик: історія написання й функціонування тексту.

Галицько-Волинський літопис: проблематика і поетика.

“Слово о полку Ігоревім” (історія перекладу й дослідження). Творчість Івана Вишенського.

Острозький літературний осередок кінця XVII – початку XVIII ст.

Літературна спадщина Львівської братської школи кінця XVI - початку XVIII ст.

Література Києво-Могилянської академії: тематика, жанри, імена. Вірші Івана Величковського.

"Історія Русів": специфіка жанру.

Українська літописна традиція: козацькі літописи. Українське літературне бароко: хронологія, проблематика, поетика.

“Сад божественних пісень” Григорія Сковороди.

Жанрово-стильова характеристика поеми І.Котляревського “Енеїда”. Суперечливі оцінки ролі і місця поеми в історії української літератури. Драматичні твори І.Котляревського. Їх місце в історії українського театру.

Школи українського романтизму (харківська, київська, галицька). “Руська трійця” і її роль у розвитку української літератури в Галичині на народній основі.

Риси сентименталізму і реалізму в прозі Г.Квітки-Основ'яненка.

Романтичні балади та історичні поеми Т.Шевченка. Поезія Т.Шевченка періоду “трьох літ” (“Кавказ”, “Єретик”, “І мертвим, і живим...”). Творчість Т.Шевченка періоду каземату та заслання. Творчість Т.Шевченка останніх років. Повісті Т.Шевченка: літературна доля, проблематика, художня вартість. „Щоденник” Т.Шевченка як джерело суспільних та естетичних поглядів поета. Сучасні проблеми шевченкознавства.

"Чорна рада" П.Куліша – перший соціально-історичний роман в українській літературі.

Роман виховання А.Свидницького "Люборацькі".

Національно-фольклорні джерела прози О.Стороженка.

Соціально-психологічні основи прози Марка Вовчка.

Український театр корифеїв: історія виникнення, діяльність, творчість.

Історичні романи І.Нечуя-Левицького ("Князь Єремія Вишневецький", "Гетьман Іван Виговський"): тематика і проблематика.

Соціально-побутові повісті І.Нечуя-Левицького: своєрідність характерів, особливості гумору, комізм ситуацій. І.Нечуй-Левицький: перші українські романи з життя інтелігенції ("Хмари", "Над Чорним морем").

Проблема "пропащої сили" в прозі Панаса Мирного ("Хіба ревуть воли, як ясла повні"). Соціально-психологічний роман "Повія" Панаса Мирного: історія написання і публікації, композиція, соціально-психологічна зумовленість поведінки головної героїні.

Творчість Б.Грінченка.

Новаторство політичної лірики І.Франка. Філософські поеми І.Франка. Лірична драма І.Франка "Зів'яле листя". Мала проза І.Франка: тематика і поетика. Велика проза І.Франка: проблема естетичного ідеалу. Соціально-психологічна та історична драма І.Франка. Перекладацька діяльність І.Франка. Іван Франко – літературний критик.

"Покутська трійця": Василь Стефаник, Лесь Мартович, Марко Черемшина.

Ранній український модернізм, його філософські та естетичні засади. Дискусія: М.Вороний – І.Франко.

Літературні групи "Молода Муза" та "Українська хата".

Українська новелістика кінця ХІХ – початку ХХ ст. Жанрові модифікації.

І.Франко про психологізм малої прози.

Поетика драматичної поеми Лесі Українки ("На полі крові", "Оргія", "Бояриня").

Художня трансформація фольклорно-міфологічного начала в "Лісовій пісні" Лесі Українки.

В.Винниченко – новеліст ("Краса і сила"). Ідея "чесності з собою" в драматургії В.Винниченка.

Риси індивідуального стилю М.Коцюбинського.

"Філософія життя" О.Кобилянської: "Царівна", "Земля". Літературні організації і групи 20-30-х рр. ХХ ст.

Літературна дискусія 1925-1928 рр. Естетична програма поетів-неокласиків.

Рання поезія П.Тичини ("Сонячні кларнети", "Замість сонетів та октав", "Плуг", "Вітер з України").

Лірика В.Сосюри.

Поезія М.Рильського 20-30-х років ХХ ст.

Драматургія М.Куліша і театр Леся Курбаса.

Жанрово-стильові особливості драматургії 20-30-х рр. ХХ ст.

Проза Миколи Хвильового.

Роман "Місто" В.Підмогильного.

Поеми М.Бажана "Різьблена тінь", "Смерть Гамлета", "Сліпці".

Новелістика Григорія Косинки.

Поезія Є.Плужника, Д.Фальківського, О.Влизька.

Поезія Б.-І.Антонича.

"Співець Степової Еллади" (Є. Маланюк).

"Празька школа" української поезії.

Романи Івана Багряного "Сад Гетсиманський", "Тигролови".

Улас Самчук. "Волинь", "Марія".

Драматургія Івана Кочерги ("Свіччине весілля", "Алмазне жорно").

Юрій Яновський. Роман "Чотири шаблі".

Кіносценарії Олександра Довженка.

Фольклорність поезії А.Малишка.

Шістдесятництво як суспільно-політичний і літературний феномен. Перша фаза реабілітації репресованих письменників (кінець 50 – початок 60-х рр. ХХ ст.). "Трете цвітіння" української поезії (М.Рильський, П.Тичина, А.Малишко, М.Бажан, Л.Первомайський).

Космічна тема в українській поезії 60-х рр. ХХ ст.

Новелістика 60-х років ХХ ст., її представники.

Перекладацька діяльність Миколи Лукаша і Григорія Кочура.

Роман О.Гончара "Собор", його проблематика і поетика.

Роман-епопея І.Вільде "Сестри Річинські": мистецтво індивідуалізації жіночих персонажів.

Літературно-мистецьке об'єднання МУР.

Концепції "великої літератури" (У.Самчук), "національно-органічного стилю" (Ю.Шерех) та дискусії навколо них.

Історичні романи П.Загребельного, їх проблематика та особливості стилю.

Збірки Д.Павличка "Сонети подільської осені" і "Таємниця твого обличчя".

Драматургія 60-80-х рр. ХХ ст., основні представники.

Збірки Ліни Костенко "Над берегами вічної ріки" та "Неповторність", їх проблематика та поетика.

Поезія Василя Симоненка.

Літературна критика 60-80-х рр. ХХ ст., основні представники.

Новелістика Григора Тютюнника. Мотив скаліченого дитинства.

Історичні романи Романа Іваничука та Романа Федоріва. Мотиви історичної пам'яті та яничарства.

Романи Ліни Костенко "Маруся Чурай" і "Берестечко". Коло проблем.

Літературне об'єднання "Слово". Його програма, основні представники.

Трилогія Валерія Шевчука "Три листки за вікном", образ літописця.

Дисидентська поезія 60-80-х років ХХ ст.

Творчість Василя Стуса та Ігоря Калинця.

„Химерна проза” 70-х рр. ХХ ст.

Нью-Йоркська школа поетів. Естетичні засади й основні представники.

Друга хвиля реабілітації української літератури (кінець 80 – початок 90-х рр. ХХ ст.).

3. Перелік художніх текстів

Повість врем'яних літ.

Слово о полку Ігоревім.

Григорій Сковорода. Сад божественних пісень.

П.Котляревський: «Енеїда», «Наталка Полтавка», «Москаль-чарівник».

П.Гулак-Артемівський: «Пан та собака», «Тюхтій та Чванько», «Дві пташки в клітці», «Рибалка».

Є.Гребінка: «Будяк та Конопляночка», «Рожанка та Хміль», «Грішник», «Соловей».

Л.Боровиковський: «Маруся», «Чарівниця», «Журба».

А.Метлинський: «Степ», «Кладовище», «Рідна мова».

М.Костомаров: «Ластівка», «Могила», «Пісня моя».

М.Шашкевич: «О Наливайку», «Побратимові».

Т.Шевченко: «Причина», «Утоплена», «Гайдамаки», «Катерина», «Кавказ», «Великий льох», «Наймичка», «І мертвим, і живим...», «Розрита могила», «Я не нездужаю», «Назар Стодоля».

Марко Вовчок: «Сестра», «Козачка», «Одарка», «Горпина», «Ледащиця», «Викуп», «Ігрушечка», «Кармелюк», «Дев'ять братів і десята сестриця Галя».

А.Свидницький: «Люборацькі».

П.Куліш: «Орися», «Дівоче серце», «Гордовита пара», «Чорна»рада, «Хуторна поезія».

Ю.Федькович: «Довбуш», «Новобранчик», «Люба-згуба», «Сафат Зінич», «Три як рідні брати».

О.Стороженко: «Закоханий чорт», «Голка», «Вуси».

Л.Глібов: «Вовк і Кіт», «Вовк і ягня», «Ведмідь-пасічник», «Лев та Миша».

С.Руданський: «Вечорниці», «Два трупи», «Баба в церкві».

І.Нечуй-Левицький: «Дві московки», «Бурлачка», «Микола Джеря», «Кайдашева сім'я», «Баба Параска і баба Палажка», «Хмари», «Маруся Богуславка».

П.Мирний: «Лихий попутав», «П'яниця», «Хіба ревуть воли, як ясла повні?», «Повія», «Лихі люди».

Б.Грінченко: «Шматок хліба», «Некрасову і Шевченкові», «Сонячний промінь», «Під тихими вербами», «Серед темної ночі».

М.Старицький: «Не судилось», «Ой, не ходи Грицю...», «Маруся Богуславка», «Галан», «Богдан Хмельницький», «Виклик», «До броні».

М.Кропивницький: «Дай серцю волю, заведе в неволю», «Доки сонце зійде, роса очі виїсть», «Глитай, або ж Павук».

І.Карпенко-Карий: «Бурлачка», «Наймичка», «Безталанна», «Мартин Боруля», «Хазяїн», «Сто тисяч», «Суєта», «Сава Чалий».

П.Грабовський: «Дещо про творчість поетичну», «Пам'яті Т.Шевченка», «До сіячів», «Я не співець чудовної природи».

І.Франко: Зб. «З вершин і низин». «Гримить», «Каменярі», «Товаришам із тюрми»; Зб. «Зів'яле листя». «Твої очі, як те море...», «Якби знав я чари...»; Зб. «Мій Ізмарагд». «Україна мовить», «Декадент», «Легенда про вічне життя». Поеми. «Панські жарти», «Похорон», «Мойсей». Проза. «Перехресні стежки», «Захар Беркут». Драматургія. «Украдене щастя», «Сон князя Святослава».

М.Коцюбинський: «Харитя», «Маленький грішник», «Хо», «На камені», «Цвіт яблуні», «Лялечка», «В дорозі», «Персона грата», «Поєдинок», «Дебют», «Коні не винні», «Тіні забутих предків»

В.Стефаник: «Новина», «Сама-самісінька», «Камінний».

О.Кобилянська: «Людина», «Царівна», «Земля», «Апостол черні».

В.Винниченко: «Краса і сила», «Федько-халамидник», «Суд», «Солдатики».

Л.Мартович: «Мужицька смерть», «За межу».

М.Черемшина: «Святий Николай у гарті», «Чічка», «Зрадник».

О.Маковей: «Казка про невдоволеного Русина», «Заробок на свята», «Ярошенко».

М. Хвильовий: Я(Романтика)

А.Тесленко: «За паспортом», «Хуторяночка», «Любов до ближнього», «Страчене життя».

С.Васильченко: «Мужицька арихметика», «На хуторі», «Осінній ескіз», «Приблуда».

В.Самійленко: «Елегія», «Грішниця», «На роковини смерті Шевченка».

Підмогильний В. «Місто»

Леся Українка: «Давня казка», «Роберт Брюс, король шотландський», «Віла-посестра», «Ізоolda Білорука», «Одержима», «У пущі», «Кассандра», «Лісова пісня», «Камінний господар», «Оргія», «Бояриня».

М.Вороний: «Євшан-зілля», «Ти не любиш мене», «За Україну».

Б.Лепкий: «Осіння туга».

О.Олесь: «Айстри», «Жалібна пісня», «Ми не кинемо зброї свої».

О.Луцький: «З моїх днів».

П.Карманський: «Пливе по морі тьми».

М.Яцків: «У наймах», «Душі кланяються», «Казка про перстень»

Плужник Є. Вірші

Антонич Б. - І. Вірші

Вінграновський М. Поезії на вибір.

Багрянний І. "Сад Гетсиманський", "Тигролови".

Бажан М. "Різьблена тінь", "Смерть Гамлета", "Сліпці".

Г. Косинка. Новели на вибір

Гончар О. «За мить щастя», «Кресафт», «Людина і зброя», «Модри Камень», «Плацдарм», «Прапороносці», «Собор», «Твоя зоря», «Циклон»,

Маланюк Є. Вірші

Довженко О. «Зачарована Десна», «Земля», «Мати», «На колючому дроті», «Незабутне», «Повість полум'яних літ», «Потомки запорожців», «Поема про море. Україна в огні», «Хата».

Драч І. «Бабусенція», «Балада золотої цибулі», «Балада роду», «Дівочі пальці», «На дні роси», «Протуберанці сонця», «Смерть Шевченка», «Чорнобильська мадонна».

- Забужко О. Твір на вибір.
 Загребельний П. «В-ван!», «Диво», «Роксолана», «Я, Богдан».
 Іваничук Р. «Орда».
 Калинець І. Поезії на вибір
 Коломієць О. «Камінь русина», «Фараони».
 Костенко Л. «Берестечко», «Давидові псалми», «Маруся Чурай», «Моя любове, я перед тобою», «Сад нетанучих скульптур» (збірка). Цикл «Інкрустації».
 Малик В. «Князь Кий».
 Малишко А. «Антитеза», «Лист до гречки», «Ми підем, де трави похили», «Пісня про рушник». Цикл «Запорожці».
 Мушкетик Ю. «Гетьманський скарб».
 Олійник Б. Збірка «Сива ластівка». Сім. Трубить Трубіж (збірка).
 Павличко Д. «Аутодафе». «Жест Нерона», «Коли помер кривавий Торквемада», «Покаянні псалми». Збірка «Таємниця твого обличчя». «Рубаї».
 Первомайський Л. «Дикий мед».
 Симоненко В. «Де зараз ви, кати мого народу?», «Жорна», «Задивлюсь у твої зіниці», «Казка про Дурила», «Лебеді материнства», «Ти знаєш, що ти людина».
 Стельмах М. «Правда і кривда», «Чотири броди» (на вибір).
 Стус В. Поезії на вибір.
 Самчук У. "Волинь", "Марія".
 Тютюнник Г. «Зав'язь». «Климко». «Облога».
 Яновський Ю. "Чотири шаблі".

Список літератури для підготовки до вступних випробувань

Сучасна українська літературна мова

1. Український правопис. Київ : Наукова думка, 2019. 392 с.
2. Авксентьев Л. Г., Ужченко В. Д. Українська фразеологія. Харків, 1990.
3. Асіїв Л., Пілецький В. Фонетика і фонологія української мови. Львів, 2015.
4. Бевзенко С.П. Українська діалектологія. К.: Вища школа, 1980.
5. Безпояско О. К., Городенська К. Г., Русанівський В. М. Граматика української мови: Морфологія. К., 1993.
6. Білоус М., Кузьма І. Морфеміка сучасної української літературної мови. Львів, 2014.
7. Брайчевський М. Походження слов'янської писемності. К., 1998.
8. Вихованець І. Р. Граматика української мови: Синтаксис. К., 1993.
9. Вихованець І., Городенська К. Теоретична морфологія української мови. К., 2004.
10. Горпинич В. О. Українська морфологія. Дніпропетровськ, 2002.
11. Горпинич В.О. Сучасна українська літературна мова. Морфеміка. Словотвір. Морфонологія. К., 1999.
12. Гринчишин Д., Капелюшний А., Сербенська О.А., Терлак З.М. Словник-довідник з культури української мови. К., 1996.
13. Грищенко П.Ю. Ареальне варіювання лексики. К.: Наук. думка, 1990.
14. Єрмоленко С.Я. Нариси з української словесності: стилістика та культура мови. К., 1999.
15. Жовтобрюх М. А., Кулик Б. М. Курс сучасної української літературної мови. Ч. 1. К., 1972.
16. Жовтобрюх М.А., Волох О.Т., Самійленко С.П., Слинко І.І. Історична граматика української мови. К., 1980.
17. Загнітко А. П. Теоретична граматика української мови: Синтаксис. Донецьк, 2001.
18. Історія української мови Синтаксис. К., 1983.

19. Історія української мови: Морфологія. К., 1978.
20. Історія української мови: Фонетика. К., 1979.
21. Історія української мови: Хрестоматія / Упоряд. С.Я. Єрмоленко, Н.К. Мойсеєнко. К., 1996.
22. Клименко Н. Ф., Карпіловська Є. А. Словотвірна морфеміка сучасної української мови. К., 1998.
23. Клименко Н.Ф. Основи морфеміки сучасної української мови. К., 1998.
24. Коструба П.П. Фонетика сучасної української літературної мови. Ч. I. Львів, 1963.
25. Купчинська З., Пілецький В. Історична граматики української мови. Львів, 2014.
26. Курс історії української літературної мови: у 2-х тт. / За ред. І.К. Білодіда. К. 1958-1961, Т. 1-2.
27. Кучеренко І. актуальні проблеми граматики. Львів, 2003.
28. Кучеренко І. К. Теоретичні питання граматики української мови: Морфологія. Вінниця, 2003.
29. Мацько Л.І., Сидоренко О.М., Мацько О.М. Стилїстика української мови. К., 2003.
30. Мойсієнко А. К. Сучасна українська мова. Синтаксис простого ускладненого речення. К., 2006.
31. Ніка О.І. Історія української літературної мови. Ч. I. К., 2005.
32. Огієнко І.І. Історія української літературної мови. К., 1995.
33. Плющ П.П. Історія української літературної мови. К., 1971.
34. Русанівський В.М. Історія української літературної мови. К., 2001.
35. Селіванова О. О. Актуальні напрями сучасної лінгвістики. К., 1999.
36. Слинько І.І., Гуйванюк Н.В., Кобилянська М.Ф. Синтаксис сучасної української мови: Проблемні питання. К., 1994.
37. Сучасна українська літературна мова : Стилїстика. К., 1973.
38. Сучасна українська літературна мова. Вступ. Фонетика / За заг. ред. І. К. Білодіда. К., 1969.
39. Сучасна українська літературна мова. Лексика / За заг. ред. І. К. Білодіда. К., 1973.
40. Сучасна українська літературна мова: Морфологія / За заг. ред. І. К. Білодіда. К., 1969.
41. Сучасна українська літературна мова: Синтаксис / За заг. ред. І. К. Білодіда. К., 1972.
42. Тоцька Н. І. Сучасна українська літературна мова. Фонетика, орфоєпія, графіка, орфографія. К., 1981.
43. Українська мова: Енциклопедія. К., 2000.
44. Ціхоцький І., Левчук О. Лексикологія сучасної української літературної мови. Львів, 2014.
45. Шевельов Юрій. Історична фонологія української мови. Харків, 2002.
46. Шульжук К. Ф. Синтаксис української мови. К., 2004.

Історія української літератури

1. Возняк М. Історія української літератури: У 2 кн. Львів, 1992, 1994.
2. Грушевський М. Історія української літератури: В 6 кн. 9 т. К., 1993 – 1996.
3. Єфремов С. Історія українського письменства. К., 1995.
4. Криса Б. Пересотворення світу. Українська поезія XVII – XVIII століть. Львів, 1997.
5. Чижевський Д. Історія української літератури (від початків до доби реалізму). Тернопіль, 1994.
6. Барабаш Ю. „Коли забуду тебе, Єрусалиме...”: Гоголь і Шевченко. Харків, 2001.
7. Білецький О. Українська проза першої половини XIX ст. // Білецький О. Зібрання праць у 5-ти томах. Київ, 1965. Т.5.
8. Гнатюк М.П. Українська поема першої половини XIX століття: Проблеми розвитку жанру. К., 1975.
9. Зайцев П. Життя Тараса Шевченка. К., 1994.

10. Івакін Ю. Коментар до "Кобзаря" Шевченка. К., 1964. Т. 1; К., 1968. Т. 2.
11. Івашків В. Українська романтична драма 30 – 80 – х років XIX ст. К., 1990.
12. Історія української літератури (перші десятиріччя XIX століття). (За ред.Хропка П.П.). К., 1992.
13. Історія української літератури XIX ст.: У 3 кн. К., 1995 – 1997. (Кн. 1, кн. 2, кн. 3).
14. Історія української літературної критики та літературознавства. Хрестоматія. Кн. I. Київ, 1996.
15. Кирило-Мефодіївське товариство: У 3 т. К., 1990.
16. Комаринець Т. Ідейно-естетичні основи українського романтизму: проблема національного й інтернаціонального. Львів, 1983.
17. Конкордація поетичних творів Тараса Шевченка: У 4 т. Нью-Йорк, Едмонтон, Торонто, 2001.
18. Махновець Л. Гумор і сатира предків // Давній український гумор і сатира. К.,1959.
19. Мишанич О.В. Українська література другої половини XVIII ст. і усна народна творчість. К.,1980.
20. Нахлік О.М. Письменник – Нація – Універсум. Львів, 1999.
21. Нудьга Г. Українська балада. К., 1970.
22. Нудьга Г.На шляхах до реалізму // Бурлеск і травестія в українській поезії першої половини XIX століття. К.1959.
23. Петраш О. "Руська трійця" та її послідовники. К., 1986.
24. Розвиток жанрів в українській літературі XIX – поч.ХХ ст. К.,1986.
25. Світи Тараса Шевченка. Нью-Йорк, 1991.
26. Спогади про Тараса Шевченка. К., 1982.
27. Українська літературна енциклопедія. К.,1988-1990-ті (3 томи з 5).
28. Українські літературні альманахи і збірники XIX-поч. ХХ століття /укл. І.З.Бойко. К.,1967.
29. Українські письменники: Біо-бібліографічний словник: У 5 т. К., 1963. Т.2-3.
30. Українські поети-романтики: Поетичні твори (Вступ.стаття М.Яценка) К.,1987.
31. Хропка П. Становлення нової української літератури. К., 1988.
32. Хропка П. Українська драматургія першої половини XIX ст. К., 1972.
33. Хропка П.Біля джерел української реалістичної поезії (10-40-ві роки XIX ст.). К.,1972.
34. Бондар М.П. Поезія пошевченківської епохи. Система жанрів. К., 1986.
35. Денисюк І. Розвиток української малої прози XIX – початку ХХ ст. К., 1981.
36. Зеров М. Українське письменство XIX ст. // Зеров М. Твори: У 2 т. К., 1990. Т. 2.
37. Історія української літератури XIX ст.: У 3 кн. К., 1996. Кн. 1-3.
38. Історія української літератури : У 2 т. / За ред. О.Гнідан. К., 2003.
39. Калениченко Н.Л. Українська література XIX ст. Напрями, течії. К., 1977.
40. Козлов А.В. Українська дожовтнева драматургія. Еволюція жанрів. К., 1991.
41. Франко І. З останніх десятиліть XIX віку // Франко І. Зібрання творів: У 50 т. К., 1984. Т. 41.
42. Ільницький М. Від "Молодої Музи" до "Празької школи". Львів, 1995.
43. Історія української літератури кінця XIX – початку ХХ ст. К., 1989.
44. Кузнецов Ю. Імпресіонізм в українській прозі кінця XIX – початку ХХ ст.: Проблеми естетики і поетики. – К., 1995.
45. Кузнецов Ю.Б. Поетика прози Михайла Коцюбинського. К., 1989.
46. Лесин В.М. Василь Стефаник. Літературний портрет. К., 1981.
47. .Лєся Українка. Малорусские писатели на Буковине // Лєся Українка. Зібрання творів: У 12 т. К., 1977. Т. 8.
48. Франко І. З останніх десятиліть XIX віку // Франко І. Зібрання творів: У 50 т. К., 1984. Т. 41.
49. Чопик Р. Переступний вік. Івано- Франківськ, 1998.

50. Зеров М. Твори: У 2 т. К., 1990. Т. 2.
51. Ільницький М. Західноукраїнська і еміграційна поезія 20 – 30 – х років. К., 1992.
52. Ільницький М. Література українського відродження: напрями і течії в українській літературі 20-х – початку 30-х років ХХ ст. Львів, 1994.
53. Історія української літератури ХХ ст. Кн. I (1910 – 1930-ті роки) / За ред. В.Г.Дончика. К., 1993.
54. Ковалів Ю. Літературна дискусія. 1925 – 1928 рр. К., 1990.
55. Костюк Г. Зустрічі і прощання: Спогади. – Едмонтон, 1987. Кн.1.
56. Лавріненко Ю. Розстріляне відродження. Мюнхен, 1959.
57. Літературознавчий словник-довідник / За ред. Р.Т.Гром'яка. К., 1994.
58. Макаров А. П'ять етюдів. Підсвідомість і мистецтво. Нариси з психології творчості. К., 1990.
59. Неврлий М. Українська радянська поезія 20-х років: Мікропортрети в стилях і напрямих. К., 1991.
60. Новиченко Л. Поетичний світ Максима Рильського. К., 1980.
61. Павличко С. Дискурс модернізму в українській літературі. К., 1999.
62. Працьовитий В. Українська історична драма. Львів, 2002.
63. Салига Т.Ю. Високе світло. Львів – Мюнхен, 1994.
64. Салига Т.Ю. Продовження. Львів, 1991.
65. Стрілецька Голгофа: Спроба антології / Упорядник, автор вступної статті і приміток Т.Ю.Салига. Львів, 1992.
66. Хвильовий М. Памфлети // Хвильовий М. Твори: У 2 т. К., 1990. Т.2.
67. Мельник В.О. Суворий аналітик доби. Валер'ян Підмогильний в ідейно естетичному контексті української прози першої половини ХХ ст. К., 1994.
68. Безхутрий Ю.М. Хвильовий: проблеми інтерпретації. Харків: Фоліо, 2003.
69. Панченко В. Володимир Винниченко: парадокси долі і творчості. К., 2004.
70. Луцький Юрій. Ваплітянський збірник. Канадський Інститут українських Студій: Мозаїка, 1977.
71. Андріанова Н.М. Іван Кочерга. К., 1963.
72. Голубева З.С. Микола Бажан. К., 1984.
73. Дем'янівська Л.С. Андрій Малишко. К., 1977.
74. Історія української літератури ХХ століття. У двох книгах. К., 1994. Кн. 2. Ч. 1.
75. Історія української літератури. В двох томах. К., 1988. Т. 2.
76. Моренець В. Володимир Сосюра. К., 1990.
77. Новиченко Л. Поетичний світ Максима Рильського. К., 1980, 1993.

IV. Інтернет-ресурси програми з підготовки до вступних випробувань

1. Лінгвістичний портал MOVA.INFO (<http://lcorp.ulif.org.ua/dictua/>)
2. <http://www.ulif.org.ua/>
3. <http://lcorp.ulif.org.ua/xdictua/>
4. Електронна Бібліотека української літератури <http://www.utoronto.ca/elul/>
5. Електронна Бібліотека «Чтиво» <http://www.chtyvo.iatp.org.ua/>
6. Український лінгвістичний портал <http://lcorp.ulif.org.ua/dictua/>
7. Українська мова <http://www.ussr.to/ALL/tishkovets/movva>
8. Бесплатная электронная библиотека http://freelib.in.ua/index/polnoe_menju_svobodnoj_biblioteki_freelib_in_ua/0-34